

EUCHARISTIEVIERING SINT-PAULUSKERK
zondag 10.30 u

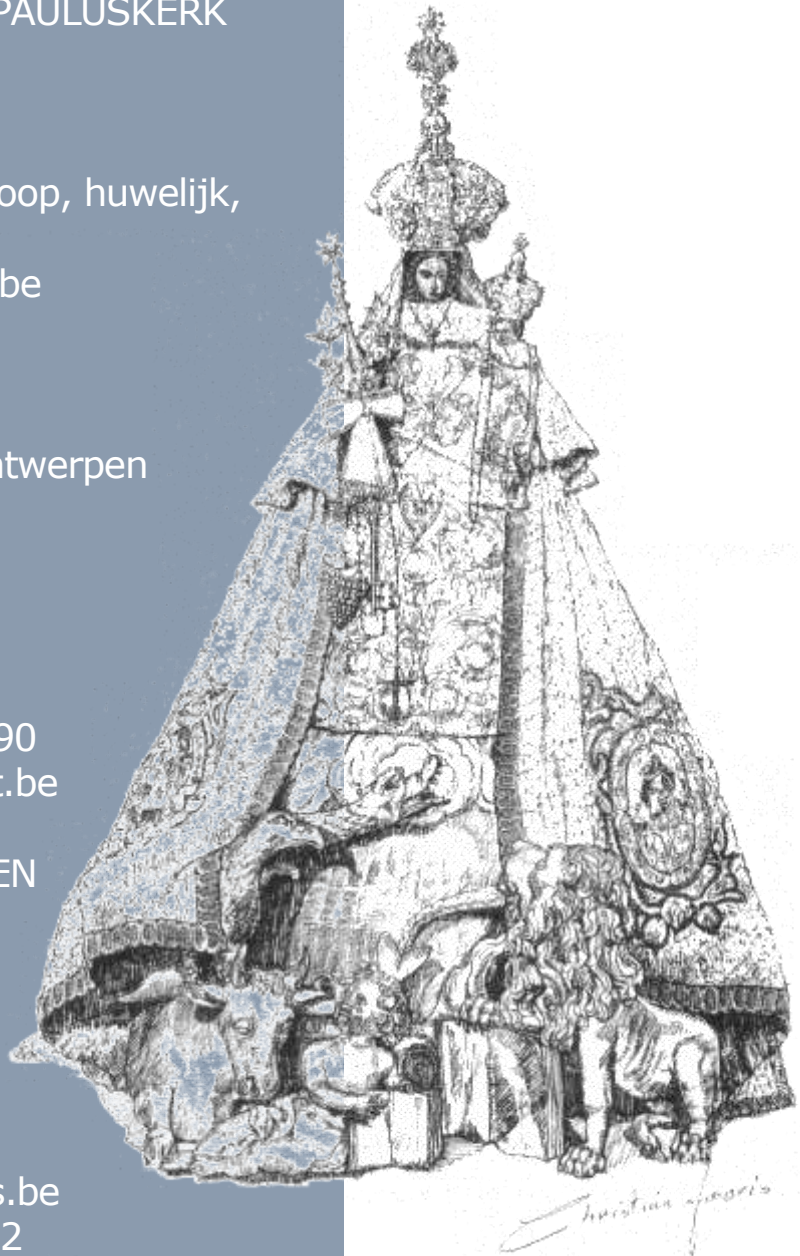
PASTOOR Paul SCHEELEN
Onthaal, pastoraal gesprek, doop, huwelijk,
uitvaart
pastoor@sint-paulusparochie.be
0476/34 69 12

PAROCHIESECRETARIAAT
Sint-Paulusstraat 22, 2000 Antwerpen
03/231 33 21

KERKFABRIEK SINT-PAULUS
Voorzitter Walter Vrinssen
PR, kerkgebouw en crypte
03/231 31 48 of 0477/50 01 90
kerkfabrieksintpaulus@skynet.be

CONCERTEN EN EVENEMENTEN
Leo Van achter
0473/97 83 36
leo.vanachter@skynet.be

TOERISME EN RONDLEIDING
Sint-Paulusvrienden:
sintpaulusvrienden@proximus.be
Robert Vanherp 0495/57 02 92
Walter Geluyckens 0494/44 82 53

Sint-Pauluskrantje

26ste jaargang nr. 6
oktober 2016

EUCHARISTIEVIERINGEN OKTOBER 2016

Zo	2	10.30u	Koormis -	voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo	9	10.30u	Orkestmis -	voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo	16	10.30u	Orgelmis -	voorganger E.H. Louis Soetewey
Zo	23	10.30u	Orgelmis -	voorganger pastoor Paul Scheelen
Zo	30	10.30u	Orgelmis -	voorganger E.H. Michel Van Bostraeten

Zondag 2 oktober opening van het octaaf van het feest van O.L.Vrouw van de Rozenkrans. Om 10.30u plechtige eucharistieviering voorgegaan door pastoor Paul Scheelen. Muzikale omlijsting door het kamerkoor "De Bekooring" uit Mortsel. Uitvoering van de Missa "Super dixit Maria" van H.L.Hassler. Verder ook nog werken van D. Bortniansky, Camille Saint-Saëns. Voor de orgelmuziek zorgt Nicolas De Troyer – titularis.

Zondag 9 oktober, feest van O.L.Vrouw van de Rozenkrans. Om 10.30u plechtige eucharistieviering, voorgegaan door pastoor Paul Scheelen. Uitvoering van de "Missa Ave Maria" van Pierre De La Rue, door het ensemble in residentie in de Sint-Pauluskerk "UTOPIA". Aan het orgel gastorganist Matteo Balliauw.

Na de mis processie met Scheldewijding aan het Steenplein. Rond 13u korte slotplechtigheid in de kerk.

Lief en leed in onze parochiegemeenschap

Gehuwd

3 september: Yannick Schiltz en Eline Braet
17 september: Kris Roosen en Cynthia Laurysen
Sebastiaan Van Gelder en Sara Libotte

Overleden

31 augustus: Lenn Dauphin
11 september: Jef Lambrecht
19 september: Geert Bekaert
28 september: Herman De Vries

HET NIEUWE 'ONZE VADER', EEN BEPROEVING?

Het was al een oude beproeving dat Vlaanderen en Nederland geen gemeenschappelijke 'Onze Vader' konden bidden.

Terwijl wij in Vlaanderen 'hemelden' –die in de hemelen zijt' hielden de koele Hollanders het gewoon bij 'hemel'.

Wij baden: 'geheiligd zij uw naam' terwijl zij uit volle borst riepen "uw naam worde geheiligd'. Daar zit wat meer voortvarendheid in. Zo zijn ze.

Vroeg of laat moest het toch eens komen tot een compromis.

We weten niet of de bisschoppen in discussies over elkaar zijn gerold. Enfin, het werd geen nieuwe vertaling maar wel een gemeenschappelijke tekst.

En kijk, ook de Vlamingen mochten het laken eens naar zich toetrekken met hun 'schuldenaren', prachtig Bourgondisch woord. Nederland zal niet langer prevelen: 'zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven'. Nee, recht voor de raap op z'n Vlaams: 'zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren'. Dus, heerlijk compromis.

Een grote struikelsteen was: "leid ons niet in bekoring"

Zou het nu een bezigheid zijn van de lieve God om overall bananenschillen te gooien opdat mensen uitglijden? Smeken wij Hem dit niet te doen?

Bekoren is toch eigenlijk iemand aanzetten tot kwaad, iets duivels zoals met Jezus gebeurde in de woestijn.

Hoe vertaal je dat Griekse woord: 'peirasmos', 'tentatio' in het latijn? Woordenboeken werden aangesleurd, specialisten er bij gehaald.

Beste vertaling is: *'beproeving'*. En dat is andere koek. De bijbel werd open geslagen. Abraham op de proef gesteld. Welke levenskeuze maakte hij?

Eigenlijk beseft een mens dat hij in zijn leven vaak op de proef wordt gesteld. Iets waar we geenszins voor kiezen. Ook God kiest daar niet voor.

Maar je kan er door gelouterd worden. Je bidt dat je als mens beantwoordt aan het diepste dat je Levensbron in jou heeft neergelegd. In 1 Korinthe 10,13 staat: *'U hebt geen beproevingen te doorstaan die niet voor mensen te dragen zijn. God is trouw en zal niet toestaan dat u boven vermogen wordt beproefd.'*

Maar met de verzoeking, zal Hij ook de uitkomst brengen, zodat ge de verzoeking kunt doorstaan.'

We vragen dus eigenlijk niet: *"God bekoor ons niet met kwaad"*

maar *"Geef ons sterkte. Laat het niet boven onze krachten gaan"*.

Beetje jammer dat de uiteindelijke versie werd: *"en breng ons niet in beproeving"*.

Ondanks al de mooie voorgaande bespiegelingen beantwoordt dit vers mijns inziens niet aan de achterliggende bedoeling.

Er is natuurlijk een hele evolutie in taalgebruik. Religieuze begrippen als verzoeking, bezoeking, bekoring kregen andere betekenis, ander aanvoelen in onze taal.

Oudere generatie hoort iets anders dan een jongere.

Misschien hadden de bisschoppen toch wat steviger uit de hoek moeten komen.

Het Franse episcopaat koos voor een duidelijker tekst: *"et ne nous laisse pas entrer en tentation"*. *"Laat ons niet bezwijken in de beproeving, ingaan op de beproeving"*.

Natuurlijk staan we voor verscheurende keuzes in het leven maar we bidden dat we de beproeving de baas blijven, de dingen die ons overvallen of we zelf beslist hebben.

Dat we er wat meer door gelouterd worden als mens.

Start van de nieuwe liturgische tekst op de eerste zondag van de Advent.

Toch is het initiatief van de bisschoppen een goede gelegenheid om dank zij die gemeenschappelijke hertaling de aandacht te trekken op de diepe Bijbelse wortels van deze bede, gefundeerd in het Joodse Achttiengebied.

Elke morgen en meermaals per dag werd het gebeden door de gelovige Jood als een samenbundeling van Israëls geloof.

Tijdens predicatie en artikels zullen we hierop dieper ingaan.

Voorganger:

Aangespoord door een gebod van de Heer
en door zijn goddelijk woord
onderricht, durven wij zeggen:

Allen:

Onze Vader, die in de hemel zijt,
uw naam worde geheiligd,
uw rijk kome,
uw wil geschiede
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven aan onze
schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving
maar verlos ons van het kwade.

Voorganger:

Verlos ons, Heer, van alle kwaad,
geef genadig vrede in onze dagen,
dat wij, gesteund door uw
barmhartigheid,
altijd vrij mogen zijn van zonde,
en beveiligd tegen alle angst en
onrust, terwijl wij uitzien
naar de zalige vervulling van onze hoop,
de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

Allen:

Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.

DE PUTTI ZIJN DEFINITIEF TERUG THUIS

Op dinsdag 13 september 2016 zijn de twee putti, die ooit samen met twee andere engeltjes de kuip van de oude preekstoel schraagden, definitief teruggekeerd naar de Sint-Pauluskerk. De 17de-eeuwse preekstoel hebben we al een tijd niet meer en dit sinds 1874. Het verhaal gaat immers dat de toenmalige pastoor van de Sint-Pauluskerk, pastoor August Joannes Van De Velden, een corpulente heer, tijdens de hoogmis door de preekstoel zakte. De preekstoel was onherroepelijk beschadigd en werd afgebroken. Of het verhaal nu waar is of niet, de onderdelen werden doorheen de jaren verkocht, gestolen of verwerkt tot meubilair om o.a. de bisschopskamer in de oude pastorie te sieren. Ook de nu teruggekeerde beelden sierden ooit de schoorsteenmantel in de Vlaamse Kamer van Zwartzusterstraat 1.

Hoe die twee putti van die Vlaamse Kamer terug in de kerk zijn beland, is dan weer een ander verhaal, dat weliswaar begint bij de kuip van de oude preekstoel. Deze bestond uit 8 panelen. Twee daarvan werden in 1988 door een Antwerpse kunsthandelaar verkocht aan de vzw Vrienden van het Rubenshuis. De overige zes panelen, samen met de twee putti of schraagbeelden, bleven in bezit van de Sint-Pauluskerk. Tien jaar later, in 1998, naarmate de restauratie van de kerk haar einde nadert, krijgt men in Sint-Paulus het idee om met de acht panelen van de kuip het nieuwe vieringaltaar te maken. Echter twee panelen waren nog steeds te zien in het Rubenshuis. De Vrienden van het Rubenshuis waren zo vriendelijk om de twee panelen te ruilen voor onze twee engeltjes. Deze verhuisden naar het Rubenshuis en in 2007 verder gestuurd naar het Stadsmagazijn op Luchtbal.

Sindsdien zijn er vanuit Sint-Paulus verscheidene pogingen ondernomen om de twee schraagbeelden terug te halen, echter zonder succes. Tot begin 2015. Dankzij de diplomatieke ruggensteun van Frank Arts, kapelheer en voormalig raadslid van het bestuur van de Vrienden van het Rubenshuis en fondsen van de Sint-Paulusvrienden, konden de twee beelden worden teruggekocht. Op 8 januari 2016 kwamen de beelden in de kerk toe en op 10 januari 2016, tijdens de nieuwjaarsreceptie, aan het publiek onthuld. Bij deze gelegenheid werden beide beelden formeel geschonken door de vzw Sint-Paulusvrienden aan de kerkfabriek Sint-Paulus.

Al gauw bleken de engeltjes niet op 'eigen poten' te kunnen staan. Ze waren vuil, hier en daar hingen onderdelen los en enkele oude herstellingen dienden opgelapt te worden. Een conservatiebehandeling kon niet langer op zich laten wachten. Houtrestaurateur Martijn

Remmen van Remmen Conservation bvba, nam daarop de beelden mee naar zijn atelier en gaf hen de nodige aandacht. Na vijf maanden mochten we dan op 13 september 2016 de putti een tweede maal onthullen. Iedereen is welkom om deze twee kanjers te bewonderen in de torenkamer, op de weg naar de schatkamer.

Caroline De Wever

“ZOALS SINT-PAULUS IS ER MAAR ÉÉN”

Op de processiemis van zondag 9 oktober is *Utopia* een verrassende gast. Het gaat niet om het fameuze boek van Thomas More – nét 500 jaar oud geworden – maar wel om het ensemble voor polyfone muziek dat veel jonger is, sinds 2016 'ensemble in residentie' in Sint-Paulus. 'Handmade Belgian Polyphony' is de slagzin die 'Utopia' begeleidt. Handmade, een artisanaal concept met veel artistieke liefde ontvouwd.

Aan het firmament van de polyfone muziek is 'Utopia' aan een steile opmars bezig. Het ensemble bestaat uit 5 van de meest succesvolle en gedreven 'oude muziek' zangers: sopraan Griet de Geyter, altus Bart Uvyn, tenor Adriaan de Koster, bariton Lieven Termont en bas Bart Vandewege. Met hun eerste CD – de Lamentationes van Cristobal de Morales – scoorden ze meteen een Klara's 10 en oogstten ze lof in het toonaangevende Duitse tijdschrift Fono Forum.

5 topzangers die een vaste plek hebben in Sint-Paulus. Dat heeft zo zijn reden. “Zoals Sint-Paulus is er maar één”, stelt Bart Vandewege. “Het is een fantastische kerk, niet alleen omwille van het somptueuze, prachtige kader maar voor ons vooral omwille van haar heldere, klare akoestiek die uitermate geschikt is voor de muziek die wij brengen.

Het is opmerkelijk dat een kerk van deze grootte een zeer transparante klank bewaart, waar je ook staat in de kerk. Dat is bijzonder prettig voor de toehoorder maar ook voor de zanger! Doorgaans gaat de helderheid van de klank in een grote ruimte zoals Sint-Paulus

verloren, maar niet hier. Het verheugt ons dan ook bijzonder om in deze kerk zo muzikaal actief te kunnen zijn, toch een beetje een voorrecht.”

Polyfone muziek vertelt Bart is “meerstemmige muziek waarin de verschillende personages hun eigen verhaal vertellen, binnen het kader van één groot verhaal. Het is een compositietechniek, de langste eigenlijk in de Westerse muziekgeschiedenis, meer dan 250 jaar, waarin Vlaamse Meesters excelleerden. Eigenlijk kan je het vergelijken

met de Vlaamse Primitieven, met hun gelijkaardige zin voor detail binnen een groot raamwerk, een groot concept. Denk maar aan Van Eycks 'Lam Gods'. Elke stem zingt zijn eigen lijn en toch worden ze allemaal opgenomen binnen dat éne verhaal.

Pierre de la Rue

Tijdens de processiemis vertolkt Utopia een programma dat uitstekend past bij het Mariale thema ervan, de *Missa Ave Maria* van de Vlaamse meester Pierre de La Rue. Hij is het voorbeeld bij uitstek van de vertolker-toondichter die bij het einde van de 15e en het begin van de 16e eeuw de hoogste ambten heeft bekleed en wiens werk een ruime verspreiding genoot.

Pierre de La Rue werd vermoedelijk omstreeks 1450 in Doornik geboren. Als volwassen koorzanger wordt hij een eerste keer vermeld bij de Sint-Goedelekathedraal in Brussel in het jaar 1469-70. In 1471 vinden we hem in de Gentse Sint-Jacobskerk, daarna 5 jaar in de O.L.Vrouwkerk in Nieuwpoort. Van 1489 tot 1492 zingt hij voor de broederschap van Onze Lieve Vrouw in 's Hertogenbosch. In november 1492 wordt hij aangeworven bij de kapel van het Bourgondische hof, een uiterst vermaarde functie. Aan het hof zal hij achtereenvolgens werken voort Maximiliaan, Filips, Margareta en Karel. Het is een periode waarin we beschikken over rijke documentatie: De la Rue kon werken in een uitzonderlijke omgeving en gunstige omstandigheden. Hij reisde mee met het hof, zo volgt hij in 1501 Filips de Schone naar Spanje en blijft er tot 1503. In 1506 keert hij er terug na een gedwongen omweg via Engeland – een schipbreuk doet hem landen in Falmouth – waar hij gedurende drie maanden aan het hof van Hendrik VII verblijft. Wanneer Filips in 1506 overlijdt, treed Pierre in dienst van de weduwe van de koning, Juana, tot in 1508, als de keizerin 'Waanzinig' wordt verklaard. Bij zijn terugkeer naar de Zuidelijke Nederlanden neemt de La Rue zijn vroegere taak terug op aan het hof der Habsburgers. De melancholische en kunstlievende, te Mechelen residerende landvoogdes, Margareta van Oostenrijk wist hem zeker naar waarde te schatten.

Officieel bleef De la Rue nog tot 1514 lid van de hofkapel en werden hem ook later nog talrijke gunsten toegekend. Van 1514 tot 1516 behoorde hij tot de persoonlijke kapel van de latere keizer Karel V en reisde hij met hem door de Nederlanden. Hij trok zich nochtans begin 1516 in Kortrijk terug, hij werd er kanunnik. Op 16 juni 1516 maakte hij zijn testament op. Het epitaaf op zijn graftombe in Kortrijk

suggereert dat hij ook aan de hoven van Frankrijk en Hongarije heeft gewerkt. Nochtans bestaan daarvoor geen andere aanwijzingen.

De *Missa Ave Maria* werd gecomponeerd tussen zijn terugkeer uit Spanje en zijn opruststelling. In die uitermate productieve jaren componeerde hij niet minder dan een vijftiental missen. Zijn contrapunt bouwt de componist in deze mis op bestaand melodisch materiaal: op het gregoriaanse *Ave Maria ... benedicta tu*. De melodie was dus makkelijk herkenbaar voor de toenmalige gelovigen. De oudste bron van de La Rue's *Ave Maria* mis vinden we niet terug in het Bourgondisch-Habsburg kopiistenatelier, wat met de andere missen wel het geval is. Het werk wordt bewaard in een compilatiemanuscript uit de pauselijke kapel (Vaticaanstad, Biblioteca Apostolica Vaticana, Ms.45) en dateert van de jaren 1511-1514. De mis was in haar tijd erg verspreid: een vijftiental bronnen getuigen van haar succes in de eerste helft van de 16e eeuw. Het is niet verwonderlijk dat dit werk ook terug te vinden is in een aantal muziektractaten.

Jef Van Hoof

Op het jaarprogramma van de orkestmissen vermeldden we dat bij de processiemis de 'Missa de Beata' van Jef Van Hoof zou weerklinken. In het programmaboekje van 15 augustus, Maria-ten-Hemel opgenomen, werd reeds aangegeven dat omwille van onvoorziene omstandigheden de uitvoering van deze mis naar het volgende orkestmissenjaar verschuift. We houden eraan ons hiervoor te verontschuldigen. Maar we zijn ervan overtuigd dat we met '*Utopia te gast in de Orkestmissen*' een bijzonder waardevol alternatief aanreiken.

Wilfried Van den Brande,

(met dank aan Eugeen Schreurs & Philippe Vendrix, cfr. De opnames van missen van Pierre de La Rue op 'Musique en Wallonie', MEW 0207 en MEW 0633)

INSTALLATIE: VLUCHTELINGEN

Een installatie met honderd vluchtelingen op de loop voor oorlog en geweld.

Ze hebben elk een eigen gezicht, een eigen verhaal.

Je kan deze lezen op de dossiers die aan de sokkels hangen.

Paraplu's als beschutting of symbolisch "paraplu": ik schuif de verantwoordelijkheid door naar hogerop. Vanuit dat oogpunt koos Els ervoor om de beeldjes op te bouwen met kapotte paraplu's.

De kopjes zijn van keramiek.

De klei, de stenen waarin ze instaan, de betonnetten, ze verwijzen naar de huizenbouw. Huizen waar al deze vluchtelingen naar op zoek zijn.

06/10/2015

Dieudonné Diabaté en Fatoumata Kidong alles achter gelaten in de hoop op een betere toekomst.

07/10/2015

De heer en mevrouw Assi-El Houari uit Irak. Hij was ingenieur, zij bediende. Achter hen het kleine mijnheertje dat leunend op zijn stok toch de overtocht waagde.

08/10/2015

Laura Rabau samen met broer en zus, komen uit Syrië. Ze heeft haar kinderen moeten achterlaten omdat ze vreesde dat ze de reis niet zouden kunnen verdragen. Haar neefje is onderweg kwijt geraakt, gelukkig terug gevonden in Duitsland

09/10/2015

Familie Bouzambou met zoontje Omar. Zijn oma heeft een fel oranje sjerp gebreid zodat hij zo meer zou opvallen in de mensenmassa.

20/11/2015

Basha Anas met zijn neef Oksal:

In Syrië was ik handwerker met marmer. Mijn grote passies daarnaast waren lezen en filosofie. Alles is nu teruggevoerd tot overleven. De gedachten en wat ik gelezen heb, blijven gelukkig nog overeind.

Na de vreselijke aanslag in Parijs is brand uitgebroken in drie vluchtelingenkampen in de buurt van Parijs. Geweld wordt beantwoord met nieuw geweld. Angstaanjagend.

22/01/2016

Waris Dirie van Somalië. De droogte in haar land zorgt voor hongersnood, daarbij komt nog de oorlog. Maar wat voor de jonge vrouw het meest bedreigende is, is de nakende besnijdenis. Haar klasgenootjes werden op hun vijfde besneden. Haar moeder heeft het kunnen tegenhouden maar nu ze op huwbare leeftijd komt, lijkt er geen tegenhouden meer aan. Ze kijkt met grote ogen naar de Europese vrouwen en droomt ervan ooit één van hen te worden.

18/02/2016

Naam? Leeftijd? Gestorven van de koude wachtend op een plaats in het kamp Bab al-Salam. Hier verblijven 3500 mensen in een tent. De rest van de 60 000 vluchtelingen is aangewezen op schoolgebouwen, leegstaande schuren, moskeeën, bewoners die een plaatsje van hun woning aanbieden en de openlucht. Ze zijn allen afkomstig uit de

dorpen in het noordelijk deel van de provincie Aleppo, op de vlucht voor geweld, voor oorlog waarbij steeds meer partijen betrokken geraken.

22/02/2016

Rushu en Tenzin zijn uit Tibet gevlucht omdat ze er gevaar liepen voor gevangenschap, omdat ze zich er ook helemaal niet meer veilig voelden. Nepal was geen optie, sinds kort leveren zij uit aan China. De leefomstandigheden in de Indische vluchtelingenkampen zijn slecht. In Europa maken ze momenteel weinig kans, maar toch riskeren ze de zware reis.

Een kleinere installatie, (dicht bij de Mariagrot, de Massabielle of de krocht waar Bernadette Maria ontmoette) is die van de bootvluchtelingen.

Het glas en de spiegels zijn aantrekkelijk, maar zo fragiel en gevaarlijk.

Het werk van Els Aerts is gebaseerd op de huidige vluchtelingenstroom maar verwijst ook naar vluchtelingen uit het verre verleden. Ook Maria is op de vlucht voor despoten als Herodes.

Vanaf oktober 2015 is ze gestart met de eerste vluchtelingen, die wekelijks nieuw gezelschap kregen.

Foto's en tekst werd gepost op facebook 'els renate aerts. www.renate-els-aerts.be

Deze expo kwam tot stand
rond het kunstwerk "De Onbekende Vluchteling"
in de tuin van de St.-Pauluskerk.

Samenwerking:
De Loodsen & Sint-Paulusgemeenschap.

De binnenplaats van de Sint Pauluskerk in hartje Antwerpen werd omgetoverd tot een gezellige pleintje met info- en eetstandjes, optredens, toneel, infostands en kinderanimatie. Het opgekomen publiek, ook vele vluchtelingen en asielzoekers, was zeer talrijk..

VIERING 800 JAAR DOMINICANEN IN DE SINT-PAULUSKERK.

De orde van de dominicanen of predikheren viert dit jaar dat ze 800 jaar geleden door de paus officieel werd erkend. De nationale slotviering vond zaterdagvoormiddag plaats in de Sint-Pauluskerk.

De algemene overste van de orde, de Fransman Bruno Cadoré, en bisschop Johan Bonny gingen de viering voor. Meer dan vijfhonderd aanwezigen, waaronder Belgische en Nederlandse dominicanen en dominicanessen, genoten tijdens de plechtigheid van de muziek die speciaal voor de gelegenheid werd gecomponeerd door Mark Joly, Solange Labbé en Dominique Lawalrée. Schitterende muzikale omlijsting door het koor Helicon, het orgel door Nicolas De Troyer en op de hoorn Dries Geeraert.

Een viering om met veel genoegen op terug te kijken.

Onder een stralende herfstzon boden de dominicanen als afsluiting een receptie aan in de kloostertuin.

De bisschop gebruikte voor de gelegenheid een kelk uit 1707 die ook de dominicanen van dit klooster gebruikten tijdens plechtige vieringen.

Deze prachtige kelk, een meesterwerk werd vervaardigd door Antwerpse zilversmid Jan Anthoni Lepies (1673-1731) , deken van de Natie van Goud- en zilversmeden.

Het gracieus kariatidebeeldje in S-vorm van OLV van de Apocalyps vertrappt de halve maansikkel. Op de voet staat Maria, Dominicus en de duivelslegende afgebeeld.

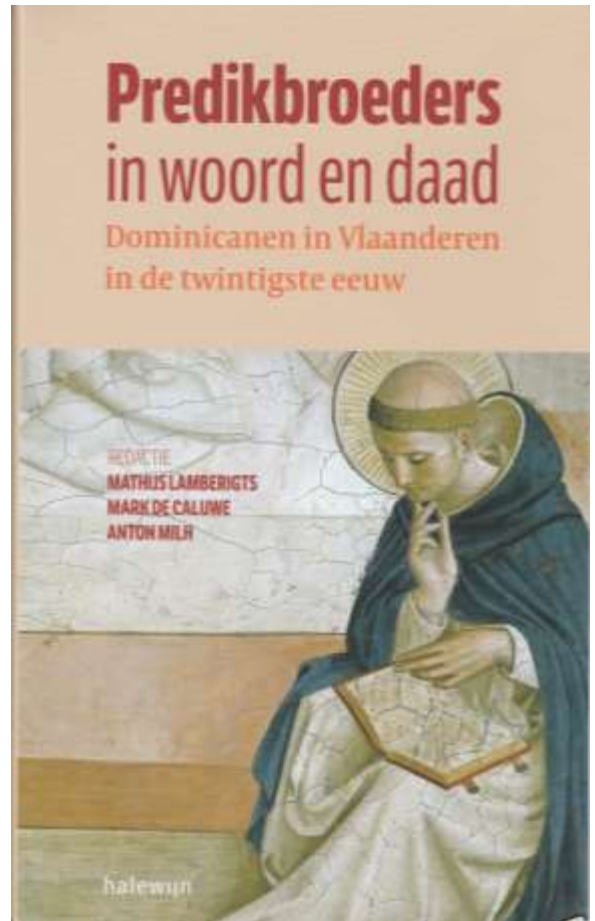
De kelk werd geschonken aan de broeders Van Ketwigh , dominicanen van het Antwerpse klooster door het broederschap O.L.V. van de Rozenkrans.

De internationale slotviering heeft plaats in Rome in de basiliek Santa Sabina op de Aventijnheuvel in Rome op 20-21 januari 2017 in aanwezigheid van de Paus. Naast de basiliek ligt het hoofdkwartier van de orde. We hopen natuurlijk op een uitnodiging.

PREDIKBROEDERS IN WOORD EN DAAD

Op zaterdag 10 september na de mooie misviering *800 jaar dominicanen* in de Sint-Pauluskerk stelde Professor Mathijs Lamberigts, KULeuven het boek *Predikbroeders in woord en daad* voor. Een overzicht van de Dominicaanse aanwezigheid in Vlaanderen vanaf 1228 tot vandaag met speciale aandacht voor de 20ste eeuw. Een beknopte geschiedenis van de dominicanen, zeer vlot gebracht met tal van wetenswaardigheden. We komen o.a. te weten dat de dominicanen van Gent in 1797 hun klooster wanneer het verkocht werd via een tussenpersoon lieten terugkopen en er zelf in gingen wonen als gewone burgers. Deze tactiek is ons niet vreemd. De dominicanen zullen pas in 1905 naar Antwerpen terugkeren (Ploegstraat), de Antwerpse gemeenschap werd in 1913 formeel als klooster herkend. Grote weldoener was de familie De Beuckelaer, u bekend van de koekjes-en chocoladefabriek.

De faculteit Theologie en Religiewetenschappen van de KU Leuven bespreekt de recente geschiedenis van de dominicanen. Rode draad is de verkondiging of prediking in woord en daad die tot het wezen van het dominicaans leven behoort, in dienst van de steeds weer te ontdekken waarheid (Veritas).

In het hoofdstuk *Evangelische bewogenheid op 't Eilandje* Pater Luyts en het apostolaat van de Grootstad (1936-1998) geschreven door Dries Bosschaert worden de Antwerpse volksbuurten en havenwijken rond de Sint-Pauluskerk en de Sint-Andrieskerk aangepakt. Pater Luyts en een aantal juffrouwen (vrijwilligsters) bezochten wekelijks kansarme gezinnen, er werd gratis lectuur aangeboden en feestjes georganiseerd. Met hun organisatie AGRO (apostolaat grootstad) probeerden Pater Luyts en zijn vrijwilligsters de band met de kerk te herstellen.

Dit boek met bijdragen van een groot aantal dominicanen en leken is een uniek boek. De bijdrage van de paters Ignace D'Hert en Bernard De Cock *van een thuis voor studenten naar Dominicus Gent* geeft

onverbloemd en eerlijk in hun eigen stijl weer hoe ze zoekend naar nieuwe wegen, mensen kunnen boeien om in het verhaal van Jezus mee te stappen, heel gedurfd maar zeer doordacht.

Het boek werd uitgegeven door Halewijn Halewijnlaan, 92 2050 Antwerpen. www.halewijn.info

Walter Geluyckens

**donderdag
6 oktober 2016
19u30**

**Sint-Pauluskerk
Antwerpen**

BOZENKRANSCONCERT

door leden van het
Théâtre Royal Orkest
o.l.v. Nicolas De Troyer

Biber - Corelli

Händel - Telemann

info en tickets
18 € / 15 € (-30 / 60+) / 10 € (-18)

ambra@erasmusmusicgroup.com
0478/592.493 (Ambra van Thielen)
0495/208.911 (Paul Bervoets)

Theâtre Royal

Rozenkrans Concert Do. 6 oktober - 19.30

Speelduur ca 1u45, zonder pauze.

Heinz Ignaz Franz Biber

Rosenkranz-Sonate. Passacaglia in g
Joke Van Tilborg, violsolo

Arcangelo Corelli

Concerto grosso in F, op 6/2

Georg Friedrich Händel

Concerto grosso in G, HWV 319

Haec est Regina Virginum, HWV 235

Salve Regina, HWV 241

Ildiko Van Dyck sopraan

Annick Sauvanaud, Ambra van Thielen, Bram De Reuse, Joke Van Tilborg, Linde de Groof viol

Paul Bervoets altviol

Christoph Bunzendahl cello

Freija De Mol contrabas

Nicolas De Troyer clavecimbel

Info en Tickets

18€ / 15€ (-30 / 60+) / 10€ (-18)

ambra@erasmusmusicgroup.com

0478/592493 (Ambra van Thielen)

0495/208911 (Paul Bervoets)

NUMISMATIEK

Het gaat hier oorspronkelijk over een zilveren, ovale medaille (31 x 37 mm), die gemaakt is in de eerste helft van de 18de eeuw door één van de drie Roëttiers en dit voor de Broederschap van Onze-Lieve-Vrouw van de Heilige Rozenkrans in de Sint-Pauluskerk te Antwerpen. De matrijzen van deze medaille worden bewaard in de Koninklijke Munt te Brussel.

Beschrijving:

Dominicus, ten halven lijve en met halo, staat in driekwart vooraanzicht naar links; zijn voorhoofd is getekend met een ster; hij houdt een lelietak, pastoraal kruis en boek in de rechterhand en een kerk in de linker; voor hem heeft een hond een brandende toorts in de muil; aan de toorts hangt een rozenkrans; onderaan rechts, in het veld, R (is de initiaal van de graveur en staat voor één van de drie Roëttiers); rondom S(anctus) DOMIN(icus) : PRAED(icator) : ROSAR(ii) : ORA PRO NOBIS en een versierde boord in de vorm van een rozenkrans met bovenaan, onder het gaatje van het hangertje, een kruisje.

Beeld van Onze-Lieve-Vrouw met het kindje Jezus; beiden zijn gekroond en gekleed in een Spaanse mantel; het hoofd van Maria is omgeven door een krans van elf sterren die door twee engeltjes wordt gehouden; Maria houdt een scepter en enkele rozen in de rechterhand; een rozenkrans is geslingerd rond de hand van Maria en die van Jezus. Rond de afbeelding staat de tekst: IMAGO MIRAC(ulosa) : SS. (=sanctissimi) - ROS(arii) : PRAED(icatorum) : ANTV(erpiae) : in de afsnede, S(ancta) . M(aria) . O(ra) . P(ro) . N(obis). ; rondom, een versierde boord in de vorm van een rozenkrans met bovenaan, onder het gaatje van het hangertje, een kruisje.

Onderaan op de mantel wordt een tafereel afgebeeld (Figuur 1) dat we ook terugvinden op het rechtse bas-reliëf (Figuur 2) van de console (Figuur 3) waarop het beeld van Onze-Lieve-Vrouw rust in de Sint-Pauluskerk te Antwerpen (Guillaume (ook vernederlandst naar Willem) Kerricx de Oude, 1688). Ook het gevecht tussen het putti engeltje en het duiveltje, ontbreken niet (Figuur 4).

Erwin Vandecaeter

Figuur 1

Figuur 2

Figuur 3

figuur 4

Sint-Paulusparochie Antwerpen

Mariaprocessie met Scheldewijding

Zondag 9 oktober 2016

Eucharistieviering

10u30

Scheldewijding

±12u30

MARIAPROCESSIE MET SCHELDEWIJDING

9 oktober 2016

Programma

10u30: Eucharistieviering

opgedragen door Z.E.H. pastoor Paul Scheelen.

Deze viering wordt opgeluisterd door Utopia (Handmade Belgian Polyphony) met de uitvoering van de mis "Ave Maria" van de Vlaamse polyfonist Pierre De la Rue (1452-1518).

Het ensemble bestaat uit: Bart Uvyn (altus), Adriaan de Koster (tenor), Lieven Termont (bariton) en Bart Vandewege (bas).

Orgel: Matteo Balliauw.

11u45: Processie: vertrek uit de Sint-Pauluskerk langs de Nosestraat - Veemarkt - Korte Doornikstraat - Zirkstraat - Hofstraat - Wisselstraat - Grote Markt - Suikkerrui

±12u30: Steenplein - (rustaltaar, zegening en Scheldewijding) - Suikkerrui - Oude Koornmarkt - Tempelstraat - Handschoenmarkt (korte plechtigheid aan de kathedraal) - Suikkerrui - Grote Markt - Braderijstraat - Lange Doornikstraat - Korte Doornikstraat - Veemarkt - Nosestraat.

±13u30: Slotplechtigheid in de Sint-Pauluskerk

St.-Pauluskerk Antwerpen

ingang : Veemarkt - Antwerpen

van 20u00 tot 23u00 (deuren : 19u30)

inkom : € 15,- (incl. één drankbon)

Muziek :

KUGONI TRIO

(viool -sax -piano)

PETER JEURISSEN

(piano -orgel)

Zang :

INEZ CARSAUW

(mezzo-sopraan)

HILDE COPPÉ

(sopraan)

doorlopend in crypte :drank &versnaperingen

verantw. uitgever : Sint-Paulusparochie tegen armoede - Sint-Paulusstraat 22 - 2000 Antwerpen

Nocturne

vrijdag 25/11/2016

ontw. pds int.arch.

SINT-PAULUSPAROCHIE TEGEN ARMOEDE

UITNODIGING NOCTURNE

op vrijdag 25 november 2016 om 20 uur (deuren 19u30)

Voor de zesde keer willen wij ook dit jaar een hoogkwalitatieve muziekkavond brengen, in de Sint-Pauluskerk te Antwerpen, een perfecte locatie waar de aanwezigen voor en na, maar ook tijdens het optreden van de musici rondwandeland kunnen genieten én van de muziek én van het prachtige barokinterieur van de kerk. In de crypte worden versnaperingen en drank aangeboden.

Met dit initiatief tracht de Sint-Paulusgemeenschap een antwoord te geven aan de armoede want ondanks de sociale welvaart is er in Antwerpen een angstaanjagende toename. Meer en meer mensen leven in ellendige omstandigheden, vaak verdoken voor de buitenwereld. Regelmatig komt er een vraag om een aalmoes, om eten te kunnen kopen, om de energiefactuur of apothekersrekening te betalen, om zich in orde te stellen met de huur, enz... en dit meestal gestaafd met deerniswekkende verhalen. Wij willen die mensen blijven helpen met o.a. : warme maaltijden, sociale begeleiding, huisbezoeken, aandacht voor daklozen, betrokkenheid bij het lot van kinderen, steeds met de betrachting om deze mensen uit de vicieuze cirkel van de armoede te halen. Omdat de situatie in Antwerpen zo schrijnend is, willen wij zoveel mogelijk mensen bereiken met de vraag om ons financieel te willen steunen zodat wij diegenen die het écht nodig hebben blijvend zouden kunnen helpen. Wij bieden u daartoe volgende mogelijkheden :

kaarten aan € 15 (incl. drankbon) zijn iedere dag van 14u00 tot 17u00 verkrijgbaar aan de balie in de Sint-Pauluskerk (Veemarkt) - of stuur een mailtje naar walter.steenwegen@scarlet.be

(vergeet niet uw naam en adres en het gewenste aantal kaarten in uw e-mailbericht te vermelden)

Na overschrijving op rekening BE40 3631 2054 4263 BBRUBEBB van "Sint-Paulus Caritatief" (*in de mededeling: "nocturne 2016 - naam en adres"*) zullen uw kaarten klaarliggen aan de balie bij de ingang.

sponsoring (*) kan door minimum € 100 (vóór 10 november) te storten op bovenvermelde rekening *met mededeling: "sponsor nocturne 2016 - naam en adres van de sponsor zoals deze in het programmaboekje zal worden opgenomen"*.

Voor een bedrag van minimum € 250 (vóór 10 november) wordt het logo van de sponsor in het programmaboekje gepubliceerd, het volstaat om het logo door te mailen aan jozef.philippo@telenet.be

Voor uw financiële steun danken wij u in naam van die mensen die hulpbehoevend zijn.

BE40 3631 2054 4263 BBRUBEBB van "Sint-Paulus Caritatief"
Sint-Paulusstraat 22 - 2000 Antwerpen

Trefdag Attent 2016 **"Samen leven in harde tijden"**

Vrijdag 25 november 2016

Prijs: 12 euro (lunch inbegrepen)

Provinciaal Vormingscentrum Malle

Nadenken over de verharding in de samenleving. In tal van werkwinkels meemaken hoe we met velen blijven gaan voor een meer mens-nabije, warmere samenleving. Dat zijn de twee invalshoeken van waaruit we u een stevige, inspirerende en bemoedigende Trefdag aanbieden. Hartelijk welkom.

- IK ZAT IN DE GEVANGENIS EN JULLIE KWAMEN NAAR ME TOE

Op **zondag 6 november 2016** om 15 uur, Sint-Joriskerk Mechelseplein Antwerpen nodigen de aalmoezeniers van de Antwerpse gevangenis u van harte uit voor een wake rond gevangenenzorg. Er zijn getuigenissen door: bisschop Johan Bonny, gevangenis-aalmoezenier Marc Van Laere en Kari Van Den Bleeken. Het koor Cantiamo en het Taizékoor van Schoten begeleiden de zang. Er is ook tijd voor stilte en poëzie en gebed. Einde rond 16.30 uur met een drankje en ontmoeting.

ZINGEVEN VERBINDT

WERLA - 16-20 november in Antwerpen

Begin 2016 nam ORBIT-Antwerpen het initiatief om vertegenwoordigers van verschillende religies en levensbeschouwingen uit het Antwerpse samen te brengen. '**Zingeven verbindt**' wil beklemtonen dat er ten diepste een eenheid is tussen alle mensen. Waar we ook vandaan komen, welke taal we ook spreken, in het zoeken naar de zin van het bestaan komen we elkaar tegen als tochtgenoten, met andere tradities, rituelen en verhalen.

Een greep uit de activiteiten:

- Een *tentoonstelling* waarin de verschillende levensbeschouwingen zich aan de hand van (rituele) voorwerpen, teksten en beelden voorstellen. Plaats: Campus National, Thomas More-hogeschool. (Kronenburgstraat 62-66, 2000 Antwerpen).
- *Stadswandelingen* langs ontmoetings- en gebedsplaatsen van de verschillende gemeenschappen.
- Leden van de verschillende gemeenschappen nodigen Antwerpenaren uit bij hen thuis om samen *een maaltijd* te gebruiken.
- Vrijdagavond 18 november: Gespreksavond over "Vrede" met: Omar Nahas (Tafels van Vrede), Rik Pinxten (prof.em.Culturele Antropologie UGent) en Annemarie Gielen (directeur Pax Christi).
- Zaterdag 19 november: *Speakers Corner* met pittige standpunten over het belang van levensbeschouwingen in de samenleving. Met 's Avonds een afsluitend *Interlevensbeschouwelijk Concert* in AMUZ.

HET GODDELIJKE GELAAT VAN BARMHARTIGHEID

Op woensdag 16 november 2016 (9.30 u - 15.30 u) - in de Week van Religie en Levensbeschouwing (WERLA) - organiseert UCSIA een Dag van ontmoeting en dialoog tussen religies. De dag richt zich tot iedere jood, moslim of christen, die "werken van barmhartigheid" beoefent, als beroepskracht of als vrijwilliger. De dag begint met een plenaire zitting over barmhartigheid. Het Oude Testament omschrijft God als de Rechtvaardige, maar door Zijn barmhartigheid wordt rechtvaardigheid nooit fanatiek. God toont Zijn barmhartigheid door Jezus. Ilse Van Halst duidt deze christelijke parabel in dialoog met een joodse gelovige en een moslim. God heeft zich immers ook aan Mozes geopenbaard als barmhartig en genadig (Ex 34,6). En 'De Meest Barmhartige' is een van de vele namen van Allah.

Plaats: Elzenveld Hotel & Seminarie, Lange Gasthuisstraat 45 te 2000 Antw.

PAROCHIALE COÖRDINATIEKALENDER

Oktober

Za	1	20.00u	Concert "Koor en Stem"
Zo	2	10.30u	Feest van O.L.V. van de H. Rozenkrans - Koormis
Do	6	19.30u	"Rozenkransconcert"
Za	8	11.00u	Huwelijksviering Alexander Van Wichelen-Sylvie Boremans
Zo	9	10.30u	Orkestmis - Processie met Scheldewijding
Ma	10	15.00u	Parochieteam
		19.00u	Raad van bestuur "Muziekkapel"
Do	13		Kerkraad Mechelen
Vr	14		Kerkraad Mechelen
Zo	16	10.30u	Orgelmis
Za	22	13.00u	Huwelijksviering Thomas Martens-Lore Derdeyn repetitie Concert "Arti Vocale"
Zo	23	10.30u	Orgelmis
		15.00u	Concert "Arti Vocale"
Zo	30	10.30u	Orgelmis

November

Di	1	10.30u	Allerheiligen - Orkestmis
Wo	2	10.30u	Allerzielen - Avonddienst
Zo	6	10.30u	Koormis voor overledenen "Venerabelkapel"
Zo	13	10.30u	Feestmis "Cobesko"
Do	17	10.00u	Studium generale
Vr	18		Vriendenmaal der beide Kapellen
Za	19		Evenement "org. Stadsmagazijn"
Zo	20	10.30u	Orkestmis - Sint-Ceciliaviering Schubert "Deutsche Messe"
VR	25	20.00u	Nocturne "Sint-Paulus tegen armoede"
Zo	27	10.30u	Orgelmis
		12.00u	Doop Zita Nelissen